

TIDEVARVET

Nr 45 · 5 November

Tidevarvet N:r 45

Vår ledande artikel Högerens danspolitik, är en protest mot de ovärdiga medel, som vill tränga sig fram i politikens tjänst.

Universitet — Seminarium behandlar ett brännande spörsmål i dagens uppfostringsfrågor.

Devinez lägger fram Ett fall för lagstiftare att beakta och värdar till Tidevarvets behjurtade läsekrets.

Med anledning av miss Edith Tancred's den engelska polisskolechefens besök göra vi en jämförelse mellan engelska och svenska förhållanden beträffande Kvinnor i polistjänst.

R. H. anmäler Axel Olsson's bok Friherrinnan von Zalie.

En föregiven fransman i Sverige Litteratur i Diplomatiska brev den svenska demokratin. I artikeln Odiomatiska brev hävdar E. W. vår avsikt att söka vidare efter dess verkligaande.

Himmelriket.

av Ragnar Jändel.

Finns det inga blommor i himmelen, då vill jag inte dit.
Guld och ädla stenar
kan jag inte med,
som en del stackare inte kan med musik —

de tycker
att det bara skräller
kallt mot bröstet.

Nej, jag vill ha blommor
i mitt himmelrike,
tulpaner och akolejor,
salvia och hjärtansfröjd —
men helst vilda,
från så många utländska ...

Och alla inga om dem
som trädgårdsmästarna tillverkar
i våra dagar!
Nej, blåsippar —
de är vackra,
som barnögon, ljuvliga och
skugga,

Och gulvivar,
Gud, vad de är sköna! —
och ljåkonvaljer,
jäst de inte är moderna i Stock-
holm,

de är högre kretsarna ...

Himmelriket,
det skall vara som här i Sverige,
lära ännu vackrare,
och där skall vara kullor och
mogon,

H: som här,
och man skall kunna gå ut en
skymning
och plötsligt överrasas av blom-
mar under träden,
rågna, som man känner igen
och andra, som man knappt minns.
(Ur Franciscus med pilbåge.)

Universitet — Seminarium.

Den tveklösa utvecklingen under de senaste åren — ja, särskilt under de senaste månaderna diskussion kring den nya skolordningen genomförda, som mer eller mindre skarpa meningsbrytningar gjort sig gällande med avseende på värdet av de olika utbildningsvägarna och deras resultat.

Det är dock egentligen under de sista åren — ja, särskilt under de sista månaderna diskussion kring den nya skolordningen genomförda, som mer eller mindre skarpa meningsbrytningar gjort sig gällande med avseende på värdet av de olika utbildningsvägarna och deras resultat.

Dessa brytningar är säkerligen till så stor skada, att även radikallösning — såsom att utana vidare utrotta den ena utbildningslinjen — kanske kan vara ett mindre ont än deras fortvaro. Ty utbildningen för ett yrke är kanske till sist av mindre betydelse än fortbildningen in-

om yrket, i levande kontakt med dess problem. Sådan fortbildning borde inom läraryrket först och främst ha sin givna, lättåtkomliga och oöverbärliga, men tyvärr hos oss så dåligt utnyttjade plats inom varje lärarkollegium. Men för sådant befruktande samarbete fordras ju främst ett uppskattande av varandra, inte minst i motsatser och olikheter.

För att emellertid återgå till de olika utbildningsvägarnas problem, har som värdeämtrare på universitetens, respektive seminariernas företrädarna främst anfört studietidens längd och studiernas vetenskapliga högre kvalitet å ena sidan, å den andra bättre pedagogiskt resultat både av studier och av seminariernas form och anordningar för övningslektioner.

Ofrånkomligt är, att studentexamen plus ämbetsexamen och provår innebär mera tid ägnad åt studier — alltså även större ekonomisk uppföring — än normalsko-

lekompetens eller studentexamen plus högre seminarium. Kunna vi ej å ena sidan fastslå, att för dem, som äga »studiebegävnin», eller snarare studiehjärna nog att från början komma på innersidan av de akademiska studierna och hämta näring därur, har denna studiévärld rikast resurser och måste ge rikast utbytte. Och sannolikt är, att denna studiehög, just om den fått gå sina jämförsevis fria intressevägar, sedan också i lärararbetet skall uppnå det väsentliga: att väcka intresse.

Men det vill nog studiebjärta till för att undgå skadan av att de akademiska studierna, även på »lågsta», och hela den akademiska andan är präglad av vetenskapen på högsadel — i all dess höghet och oantastlighet. Den andans tryck medför också alltför lätt att de blivande läraryrket kommer att stå långt bort i perspektivet, snarast som en nödfallsutväg.

(Forts. å sid. 4)

Odiomatiska brev.

Det finns ett misstag som man snart är sig undvika när man väntar i främmande land, och det är att instämna om någon av landets egna skulle fölla ett förklenande uttryck om sitt fosterland. Ty man vet att vad en tysk eller engelsman kan tillåta sig att säga om sitt folk till han icke att höra av en utomstående. Detsamma är fallet även med oss, vi äro ju också människor. Kom inte hit och säg om svenskarna, även i älskvaldaste form, det som svensken själv nysst har sagt, då blir han ond och ställer till en träta.

Därför, om en svensk journalist vill bringa svenskarna till självrannskan genom hårdare sanningar än dem dags- eller veckopressen vill befördra åt honom, så är det inte diplomatiskt att lägga dessa sanningar i munnen på en utlänning. Detta är emellertid vad författaren till *Diplomatiska brev* har gjort, tydligtvis därför att det rent litterärt är en tacksam form. Dessa brev översvenskarnas historia, deras karaktär, deras samhälls- och kvinnor föreställas vara skrivna av en fransk legationsskreterare som tjänstgjort i Stockholm åren 1925, 1926. Nu blev det visserligen snart bekant att detta var camouflaget och inte heller författarens anonymitet kunde länge behållas. Men denne fingerade legationsskreterare är så en genomfört tecknad person att man, fast man vet bättre, inte kan helt frigöra sig från

föreställningen att höra en utlänningens roade iakttagelser. Till dels gör man väl det också. Där finnes i boken omiskännliga ekon av franska röster om Sverige. Dem har man hört för, direkt eller indirekt.

Författarens tes som är färdig från början är den att svenskarna äro ett odisciplinerat och trotsigt folk som icke kan styra sig självt och som — vad i så fall blir fatalt — icke heller kan underordna sig. Svensken har inget fasthet och kontur, han är småstadsaktigt och överdådigt, rödd och våghalsig, blyg och framfusig, slarvig och byråkratisk, hätsk och avundsjuk mot sina egna och lojal mot utlänningar. Han har en god teknisk och vetenskaplig begävnin, är dålig ekonom och den sämsta möjliga politiker. Han låter de stora historiska ögonblicken gå förbi av idel ljågsambeth och räddna, han är världsfrämmande o. inbillar sig att det som händer ute i världen inte angår honom. Med allt detta är han ett godt material, och under en duktig självhärskare skulle han bli bra.

Den roligaste delen av boken är den första, den tillbakablickande. Det kan bero på att Sverige avklippande omdömen som ställa allt på huvudet roa mer och reta mindre, när det gäller det som icke mera är. Kanske också på att man så småningom tröttnar på denna tvärsäkerhet. Använd på det närvarande

går den ännu an, men då den även vill onsluta framtiden ser man plötsligt hur perspektivlös den är.

Det är väl inte en slump att författarens valt till sitt språkörer en fransk rojalist och antidemokrat, desillusionerad, torr men tapper, som genomsåddt allt, vet allt och hoppas ingenting. Han förefaller nämligen så ett med sitt språkörer. Men om man avskurit sig från tron på att det finns tillgångar, utvecklingsmöjligheter inom de djupa leden hos ett folk, då har man också avskurit sig från framtiden, den har inga möjligheter, inga språng, inga överskräckningar i beredskap.

En svensk demokrat tyckes författaren vara det löjligaste som finns och det naivaste. Kanske, men en antidemokrat synes vara det tristaste av allt. En demokrat är förövertig endast naiv, om han tror att demokrati är förverkligad nu, i dag, i och med allmän rösträtt. Demokratin är ännu icke prövad, ännu är icke den styrelseform förverkligad som förmått dra till sig individernas krafter i det allmänna tjänst. Valsmedlar torde ha bra litet med verkligt självständande och självstyrelse att göra. Skulle vi inte ens få söka vidare efter de former som bättre skola förverkliga våra demokratiska principer. Det synes oss vara mera givande än att vänta på det andra alternativet: diktatorn, klasskampen, självuppgivelsen och en ny Ankarström.

E. W.

varom inte, nedbringa
Edra livsmedelskostnader
genom inköp i våra
ra butiker

KONSUMTIONSFÖRENINGEN STOCKHOLM

Blommor.

Minnet av sommaren dröjer i det längsta kvar i de gula löven som pryder träden, som under solkenslagar ger så mycket av färg och nästan tycks hålla mörkert på avstånd, när det skymmer. Det har gått långt på hösten, när man till sist måste ge sig och medge att världen därute öterkalleligen förändrat utseende, när högkonsten av alla färger, som levat och lyst inte längre kan skyla över verkligheten, som är svart och brun. Då får man med ett slag ställa in sig på vinterkänsla och reda sig med att ibland rikkas upp av några fina nypon eller friska rönnbrännlar, som ser så vänligt röda ut emot det regnrå omkring dem. Vid det laget har man i staden för längesedan erkänt vintern. Där finns det ingenting annat att bryta mörkert med än lyktor om kvällarna, dagarna får vara grå. Det är inte heller säkert att man skulle se nypon, om man träffade på dem. Stadsgögen är vana vid större ting.

Just i den tid, som ligger emellan det sista av höstens sommarrikhet och tiden när man börjar tänka på julen, har det varit en stor blomsterutställning i Stockholm. Två föreningar av blomsterodlare och trädgårdsmästare visade här det bästa av ästadekommit av vackra och väl utvecklade blommor. Där fanns allt vad man kunde önska av utökta färger och former. Chrysanthemum i alla färger, skinnrande grönvita, citrongula, bronseröda och violetta, jätteblommor vilkas friska blombåd höjde sig smidigt och stoft. Där fanns fält med stora, genomskinnligt röda ljågoner eller skära, sådana som vi hör i våra fönster men stora som buskar. Krakur med cyklamnen upplög ett fält av utställningssalen. Deras blommor var som flygande fjättrar, lätta vin med gracitötskrasade blad, himmelskåra som lysande i sol. Där fanns rost så mörkröda som i dem man plockar sist av hösten, sedan nätterna börjat bli kalla, gula och en vinterhimmel, skära och laröda. Och där fanns jättelijor som doftade så starkt, att man kunde vägleda sig till dem, utan att se, violer, dahlor och orkidéer.

Så mycket tilladom och omsorg det väl måtte ha kostat innan blommorna stod där i sin ljusliga skönhet. Och nu stod människor gå och vika sina ögon på det det vackra. Det var både trädgårdsmästare, som hade så roligt som barn sakkusken kan ha på sitt eget övermått och samföra, som skrev upp rosensorterna och en an teckenboken och andra, som bara ville se något riktigt vackert en söndagsförmiddag. De skickligaste utställarna fick pris. Och det var de värda. I våra barbersamma dagar behövs det någon som frambringa sådana stolta och mjuka och ljåvita ting som blommor, vid vilka vi i blomstriket kan fröjla våra själar.

Blommor har så mycket att säga. I det himmelrike, som »Franciscus med pilbåge» önskar sig måste det finnas blommor om man vill ha blommor, små svenska blommor, som man känner igen.

På jorden är årstiderna så mångfaldiga att vi måste böja oss för dem. Vi är inte alltid blitta blommor under träden. Därför är vi ändå glada åt dem, som trädgårdsmästarna tillverkat och ställt ut att vis oss.

Aba Casem.

Äro Edra inkomster för stora?

TIDEVARVET

Utkommer varje helgfri lördag.
Svullspan 1, 2 tr. Stockholm.

REDAKTOR:
Elin Wägner.
Mottagningskl. kl. 10-11.
Telefon Norr 48 42.

EXPEDITION:
Telefon Norr 282 43.
Kontorskl. kl. 10-12 i. m., 1-4 e. m.

PRENUMERATIONSPRIS:

För helår kr. 6.—, halvår kr. 3.50,
kvartal kr. 2.—, Lösnummer 15 öre.

ANNONSPRIS:

I text 20 öre
per millimeter.
Textsida eller särskilt begär
plata 25 öre

Liljola Bloms Boktryckeri
STOCKHOLM 1927.

Tidevarvets Rådfrågningsbyrå
för föräldrar

Regeringsgatan 31, 3 tr., Stockholm.
Öppen dagligen kl. 12-17. Läkare träffas
måndagar kl. 12-13, lördagar kl. 18-19.
Tel. Norr 8043. Besvarar även frågor per
brev.
Dr. Ada Nilsson, Byråns föreståndare.

Mathilda Staël von Holsten

Ledamot av Sveriges Advokatsamfund.
Malmströmgatan 3, Stockholm.
Telefon 288, 289.

Familjerätt. Hyresrätten. Te-
stamenten. Bouppteckningar. För-
frågningar från landstorn besva-
ras omgående.

EVA ANDÉNS Advokatbyrå

Inneh. Eva Andén, Ledamot av Sveriges
Advokatsamfund.
Herkulesgatan 14, Tel. 7075-7076.
f. d. L. A. Västgatan.

SPECIALITET. Familje- och arvskär.

Boutredningar och testamen-
ter, föreläsningssupplement.
Även skriftliga förfrågningar.

Advokat Hugo Lindberg

Ledamot av Sveriges Advokatsamfund.
Norrlandsgatan 8-12, Stockholm.
Tel. 147 99 N. 101 50.

Doktor Inez Laurell

Sjölystgatan 9, Sthlm, Tel. 741 71.
Hemopatisk behandling.
Tid för mottagningen bestämes per
telefon, helst 9.30-10 fm.

ELSA ARRHENIUS

Kungstengatan 9, invid Birger Jarls-
gatan, Tel. Norr 20000. T. Bostaden: Norr 19315.

Tandl. Greta Bergman,

Hanverkargatan 90, 1 tr. Hörn, av S. S.
Eriksgatan.
Tel.: Kb. 8485. Bostad: Norrviken 132.

Infört genom
Stockholms Tandläkareförbund

Tandläkare
Ester Asaröj
Engelbrektsgatan 15-17.
Mottagn. efter överenskommet
per tel. N. 16504.

Tandtekniker
ANNA WINNBERG

Exam. i Berlin.
Kornhusvägen 53 JV, hls.
Uföc alla sorts arbeten. (Billiga priser).
Mottagn. 10-4, 7-8. Tel. 120 08, 750 72.

Medieinsk och Elektrisk
Hår- och Ansiktsbehandling

Bortt, av värter, bruna fläckar, hirs-
torer med violetta strålar. Gen. här-
vård bortt med elektrolytbehandling
Manicure. Pedicure. i damer o. herrar

Hilda Jonson
Grötbl. 18. Tel. S. 332 99. Stockholm

HOSTOL
ÖVERTRÄFFAD BRÖSTKÄRMELL
PÅ ÖSTTJUNGENS HÖLJAVANTOR
Socker-läger-Artikel Carl's Stålm

Finnes i alla välort. affärer i hela landet

Gymnastikdräkter

av trikå till alla åldrar, av tyg på beställ-
ning. Stort lager av N. F. K.-livsticket
för barn och vuxna.
Promenadskodon bredare o. smalar med
och utan klack, finnes o. kan beställas i
Anna Ahlströms Mannfaktur
Kortvarusaffär,
Götgatan 95. Tel. Sö. 31 184.

Så ledigt skall träna ligga i skon.

K. J. LUNDBERGS

Borst- & Pensellabrik

— STOCKHOLM —
Varvs-gatan. Tel. Sö. 187 68
Rekommenderas Förstklassigt
Arbete.

Carl E. Lindgren

Birger Jarls-gatan 5

Palskappor

Palsgarnityr

Beställningar och
modernisering av pilsverk.

Berliner Bock Dricka

Damerans Favoritdryck.

Måltidsricka.
RÅSUNDA BRYGGERI A.B.
Tel. Hagalund 10, Postadr. Råsunda

Vid köp av villa

i Appelviken, Smedslätten och Ål-
stens värd Eder med förtroende till
Byggnästämans Villabyrå
Höglandstorgets hällplats.
Tel. Ålsten 555.

Tufvessons Blomsterhandel

GÖTGATAN 16
STOCKHOLM.
Förstklassiga Blomsterarbeten.
Telefon Söder 330 60, 34 60.

Göm ej
Spångbergs Blommor

12 Birger Jarls-gatan 12

DAMER!

Vid beställning av kläder och blusar
vård Eder förtroendefullt till
MODE-ATELJEN

Sigrid Andersson

(Inneh. K. Fredriksson)
Västerlånggatan 68, 4 tr.
STOCKHOLM
Telefon: N. 64 10.

Sjukvårds-
och
Förbandsartiklar

Kirurgiska Gummivaror, Band-
lager alla slag, Elektriska Hjälp-
apparater, Induktionsapparater,
Åderbräckestrupper, Bräckband,
Rygghällare, Grosskrosser och
Cafédier, Bräckhållare, Lungskyddare,
Skåpbanner, Liggenor, Dusch-
bid, Barnavårdsartiklar alla slag
m. m. Bestik eller tillskriv oss.
Illustrerade kataloger gratis.

Magasin Special

Vesterlånggatan 68
(Ingående i Fausen)
Birger Jarls-gatan 9
STOCKHOLM

Högerns dans-
politik.

Valet 1928 spökar och varslar
allaredan. Man rustar sig till strid
på alla håll. Och varje valkampanj
— liksom andra krig — utvecklar
nya metoder och nya kampsmedel.

Nära till hands för alla partier
ligger den åtgärden att söka för-
öka sin trupper genom att värva
bland de kategorier, som förut
stätt mera utanför stridslinjen.
Man riktar därför särskilt sina
blekar mot kvinnor och barn (eller
ungdom). Man upplyser dem
om samhället, det stora hemmet,
man försöker åter blása liv i den
gamla goda tidens vishetsregler,
där kvinnan skulle vara mannen
underdanig och barnen föräldran-
na, och man slutar med en hög-
stämning maning att följa just de
partiet såsom varande det enda,
vilket kan ge land och folk frihet,
självtändighet och välmåga. Så-
dan är världens gång.

Men det är en form av agitation
som på senaste tiden uppenbarat
sig från högerpartiet, vilket torde
ge anledning till vissa betränelser.
Det är högerns sätt att vinna un-
domen. Högerpartiet kan på grund
av sina ekonomiska resurser tillåta
sig åtskilligt, som de andra par-
tierna ej har råd till, men huruvida
blotta möjligheten ger rätt att till-
låta allting, är en annan sak. Vad
är det som skert Allmänna Val-
mansförbundet bjuder ungdomen
på bal landet runt. Det annonseras
inte så, men det är s å. Priset
är att få lov att åhöra ett moder-
at föredrag eller dylikt och sedan
att — naturligtvis av övertygelse —
rösta med högern, så får man
tillfredsställa sitt lystnåte på jazz.

Här är inte meningen att anföra
dena företåelse som ett roligt
skämt, vilket man sedan avfärdar
med skrätt eller lån. Vi vilja läg-
ga fram saken sådan den är. Hög-
ern, som kämpar för det bestånd-
de, har en vis benägenhet att bygga
på de mänskliga svagheter. Låt
vara att dessa tyvärr är en be-
ståndande. Men detta är inte att
förväxla med en bärande grundval.

Det var visst ännu 1921 högerns
psykologiska skarpinsne till hög-
valborna och högvidla damer saken
omkring och bjuda på kaffe under
det att deras systar inom de andra
partierna finga fara runt och tala
utan att få något till livs, ännu
mindre kunna bjuda på någon väl-
fägnad. Och nu, när dansvurmen
bland andra efterkrigsföreteelser
är ett utmärkande drag i un-
domens nöjeslystnad, vill man kan
vända sig därav i partipolitiskt
syfte. Nu kan man säga, och det
är vil antagligen så vederbö-
rande framställs saken för sig
själv: ungdomen måste roa sig
och då kan man bereda dem till-
fälle därtill samtidigt, som man
virvar deras röster. — Men hur är
det egentligen? Jo, för att få till-
fredsställa sitt nöjesbegär lockas
ungdomen att ta d. a. k. upp-
lyningen på köpet. Vi fråga ej, om

Ottomaner, 2 bädd, mont. 138.—

Schalsonger 26.—, Liggfåtöljer 60.—, Du-
chetat 35.—, Madraser 8.—, Flock, Kroll-
splint 60.—, Tagel 4.50, Tråsil 30 öre kg.
Begär realisationslista.

DANIELSSONS VERKSTÄD!

Metaregatan 6, (invid tv Södermannagat.)
Stockholm. (Etabl. 1863.) Tel. Söder 796.
Köp direkt av fabriken!

Olga Elmdahl

Modemagasin
Kungsgatan 53. Tel. 108 51
STOCKHOLM.

Svart på vitt.

Avrustning är det avgörande.

Var det nyfikenhet på hur Lloyd
George, krigskabinetets och kn-
kvalitetens hänsynslöse ledare, skulle
tala fredens sak och samtidigt ge
signal till den liberala förberedande
valkampanjen, som drvill tusentals
Londonbor att tilligt ställa sig i kö-
utanför Queens Hall för att få vara
på en den engelska folkförbunds-
unionens möte den 24:de dennes?
Sannolikt. Det var säkerst mera
spännande att höra vad Lloyd
George i denna sista sköpnad hade
att säga än att lyssna till den gam-
le fredsveteranen och martyren
Sir Philip Snowden, som talade på
arbetarpartiets vägnar.

Över ingångsportarna till män-
skors reaktioner må ingen döma —
det gäller blott om dessa reaktioner
bli åkta nog att plöja vidare sina
egna vägar.

Huvudpunkterna i vad Lloyd
George hude att säga var följande:
Över världen ligger fortfarande
skuggan av den stora skräcken. Om
inte något verkligt nytt inträder,
kommer det blodiga skådespelet
från 1914 att återupprepas och i
långt fruktansvärda former.

Krigsandelningarna äro främst
de gränsskonflikter, som uppstått
emellan fredsfrågarna, som kom
till stånd i medan man ännu var
fångnen i krigets förbittring, i den
alltför stränga tillämpningen av
fredsfrågarna, särskilt i den fort-
satta okkupationen av Rheinland.

Men framom alla dessa andelning-
ar krig ligger det uppenbara
löftesbrottet från segrarnas sida
med avseende på avrustningen.

Det finns armeer av idag som
äro lika stora som de voro 1914
och med en utrustning som i fa-
nsfullhet och förstörsemakt är
ojämlikt med allt vi kände till
1914. Detta är de segrande nation-
ernas skam! Kan man tala om
fred som möjlighet i Europa, då
de segrande makterna på kontinen-
ten hålla 10 miljoner under vapen
med de besegrade ha samman-
lagt 250,000.

Freden blir aldrig säkrad, förrän
de stora nationerna är beredda att
taga en mindre risk för fred mot
den stora krig, som de hittills
blottat sig för. Och avrustning är
det avgörande i arbetet för fred.
Så länge de stora armerna finnas
kommer de stora kriget att finnas!

Vår uppgift måste bli att organi-
sera freden till ett effektivt som vi
hittills organiserat kriget.

det är samhällsbevarande eller in-
te, vi fråga om något parti verk-
ligen vill gå in för ett sådant sys-
tem för att vinna anhängare? Vi
fråga, om det alla inte längre är
tal om åsikter? Endast röster. Vad
skall denna ungdom tänka om det
samhälle, som serverar politiska
Åsikter i samband med baler och
supper? Och sedan den betalat,
som man gärna betalar, vad man
förbrukar, med sin röst, hur skall
dena ungdom en gång tjäna det
samhälle, där den fått en sådan
uppfostning?

Vi inlaga vår allvarsamma pro-
test emot att alla medel anses till-
lätna inom politiken. Det må kal-
las löjligt, lönlöst och onafadigt, vi
ämnas fullfölja en sådan protest.

Clara Smifts Massageolja

(Äkta Sthlm-Oljor å 35.—)

Är ett storsälvt tillbehör och nerv-
ber. Finnes i varje hem, hos varje sjuk-
vård. Indränkes genom huden jämte
frötering och värma duk. Tillhandahålls
Skånska Massageoljagatan 54, 1 tr.
Tel. Norr 125 38.
Även till landstorn per postföret.
Ej provbeh. gratis, där så önskas, vid
beställning.

CLARA SMITT-DRYSELIUS
HÄRLSKÄRE.
Legitimerad av Kungl. Medicinalstyrelsen.

Efter valet.

Bostadsinspektorn i Oslo, frö-
ken Lalli Lous, välkänd för Tide-
varvets läsare, har gjort ett utta-
lande för tidningen Norges Kvin-
der, vilket vi härmed återgiva:

Efter valet! Hvad mener vore
socialt arbetande och politikintere-
serade kvinnor?

Vi spurte i forbiarten froken
Lous hvad hun syntes om valgene.

— Ja, for os kvinder er da
vel det hele nu saa galdt at det
endelige engang maa være godt for
noget.

— Hvordan det?

— Jo, dersom ikke kvinderne nu
er moden for eget kvidneparti saa
forstar jeg inteting av det hele.

Jeg synes forresten det var rart
at ikke venstre dennegang satte
op mange flere kvinder paa sin
liste — og vel at merke paa ikke
pladser. Ikke av nogenlags hoflig-
hed mot kvinderne men i en egen-
interesse. — Jeg tror de vilde
vunde en masse stemmer paa det. Og
det vilde været den naturlige kon-
sekvens av venstres holdning gjem-
men alle saa ar det de jo altid har
vist framsyn og fordomsfrihet
hvor det gjaldt at forlegte rettigh-
eter tillidshverv eller stilling-
er; uanset kjøn og kun bedomet
efter indsigt og dygtighet.

Som sagt — jeg tror venstre
vilde vundet mange stemmer paa
det. Der er saa mange kvinder
som ikke rigtig vet hvor de skal
hen med sin stemme — ikke mindt
den der grund at de anser det haab-
løst inden alle partier at faa kvin-
der ind.

— Synes De ikke det var mor-
somt at Helga Karlsen kom med?

— Jo, det er sikkert det var mor-
somt. Det er jo igrunden vor eneste
trost. Men ellers synes jeg jo ikke
at en usikker plads var noget at
bye en personlighet som Helga
Karlsen.

Ellers er der, efter min skön,
ingen steder hvor kvindesaken er
saa aktual som netop i arbejder-
arbejdene. Med den uanadelige
hjembyrde som her falder paa
hustruens part synes jeg der ligger
en kvindesak og venter i hvert
ensle arbejderhem. —

Nu när höstbrudet är
här är det nödvändigt
med ett par *Bottiner*
eller *Galoscher*. Hos
oss finner Ni den
största sortering i såväl
Bottiner, höga och låga,
Snowboots, *Stövlar*
med dragkedja som
Galoscher.

MEETHS

SKOAVDELNINGEN i tr.
Drottninggatan 63

Universitet — Seminarium.

(Forts. fr. sid. 1)

Kanske är det emellertid ej så många unga män och kvinnor som ha denna studiehög, som alltid står sig fram, och som genom skolans och studentexamens grottekvävar kommit bevara den. Är det för de övriga och för deras lärargärning ödesdigert att lägga akademiska studier — med dessas nuvarande prägel — i botten på sin utbildning, så är det därför vi måste förklara, så är det därför att de som till sina seminarier fortsätta att finnas och taga på sig sin gärning. Men i så fall naturligtvis för både män och kvinnor.

Seminariernas gärning kan aldrig vara att ge mera skolonom-pluggad kvasi-vetenskaplig utbildning i tvämen med en akademisk ämnesexamen. Även om den senare också måste sägas vara kvasi-vetenskaplig, blir den dock som sådan ofrånkomligt överlägsen.

Seminarierna måste vara hårdare för ett ständigt sig förnyande pedagogisk, psykologisk, metodiskt experimentellt liv. Till detta bör sannerligen inget förakt för kunskapsamlandet. Men seminarierna måste våga bryta mot den akademiska avgränsningen och uppbyggnaden av sällna, som hör ihop med fakulteterna och de många professorerna, och i all ödmjukhet — ja i stor ödmjukhet och mycket mod — gå ved Emilia Fogelklou en gång i dessa spalter kalade en all-round orientering inom sina ämnesgrupper.

Vågar eller måtkar seminarierna ej detta — eller sker ett under och universitetet vågar och måtkar det samma, då behöver vi ej seminarierna. Då slipper vi denna besvärliga tveksynning i den högre lärutbildningen.

Men till dess ett ofrånkomligt krav: att universitetet öppnas för de seminariebildade. Och detta likaväl om de komma från de s. k. högre seminarierna som från barnskolanskorerna.

Vad är det för mening i att reservera universitetet för det fåtal som bevarat sin själ tvärs igenom studentexamen och det flertal, som där tagit skada. Men stänga dem för det sannolikt alltid förblivande fåtal, som studiehög och kunskaps-tester driver vidare, trots tryggad utbildning eller anställning. Och trots att dessa universitetsstudier ej förtjänar efter höga, verkligt vetenskapliga examina kan ge möjlighet till ekonomiskt utbyte.

Om Isak, stutare Johansson och häradshövdningen.

Axel Olsson: Friherrinnan von Zalie. Albert Bonniers förlag.

Axel Olssons novellsamling, Friherrinnan von Zalie är underhöll. En bok om det fattiga Skånet. Detta gör måhända, att man väntar sig en folklekskildring från det fattiga Skåne, det Skåne som vi uppsvenskar känna bra litet till men som likväl existerar, på sina ställen lika armt och kärgt som den stenigaste Smålandsåker. Men i så fall är titeln missvisande. Det finns visserligen både vackra, rörande och muntande glimtar ur skånefolkets liv, men som helhet betraktad är boken ingen skånsk folklekskildring. Där till äro personer alltså originala och skildringen för mycket färgad av författarens egen visning. Vore det inte orsaken, som lokaliserade skildringarna, så kunde de ha varit förlästa till vilken landsända som helst.

Friherrinnan von Zalie: är en ganska ovanlig blandning av ont och godt. När man läst en del av novellerna är man färdig att taga till hårda ord och tal om både banalitet o. sentimentalitet, ja rent av svamel. Något dåligt kan man säga om inledningsnovellen, varav boken fått sitt namn, och desslika om ett par till, När röken går och Bågans predikan. Men om man bländar vidare, så kommer man till bilder, som fångs, inte därför att de äro mera originala utan fastmer därför att de framställs med enklare medel och mångkärna linjer.

Det finns ett rikt bildgalleri i Axel Olssons bok, både falska furstnar och mera äkta furstinnor, bäckstugugårdar och staffolk. Men de senaste intressera långt mera än de förra och därför skulle jag vilja beröra något om tre människor ur Friherrinnan von Zalie, tre människor, som dra ens blickar till sig från det som är mindre värdefullt i boken. De tre äro den helige Franciskus i Sandöping, stutare Johansson och Jon med torvmossen, gemligen kallad häradshövdningen.

Att Isak, Sandöppings gamla original fått samma namn som den helige från Assis berodde inte på utseendet, för Isak gick klädd i en gammal grön och fransig frack, som han fått av en artilleriarjer. Det som gav likheten, det var hjärtat. Isaks hjärta var renare än prosthult och mildare än en mors bröst. I det hjärtat fanns det rum för människor men äro större plats var beredd att kattor. Kattor såkade Isak över allt annat, för den sådde han sin stuga, för att de skulle få sockerkaka och leverkorvsvilt han sjölv, för älskingskatten Lars gav han stultigen sitt liv.

Men det gick illa för både Isak och kattorna. De flesta kattorna ög tack vare tilliga människor, som matat dem med arsenik och till slut så fanns det bara Lars kvar. Och då fick Lars både kärleken och leverkorven ensam, ty leverkorv och sill skulle han ha även om Isak under tiden fick flytta ut Isak under till Herres eget tak. Fattighuset spöke stode skrämdande nära den stackars Franciskus, innan han fick skjutas hädan. Men fattighuset var värre ända för den helige Franciskus, som var fåglarnas vän och kattornas broder. Hans själ börde den stora vidriga till. Männen i den trasiga diplomfracken var släkt till paradisis fågel, som kallar i natten.

Men Sandöppings helige Franciskus slapp fattighuset, han fick då sitt egna kyrke. Och sedan berättades det bland folket att det var en pojke som kastat sten efter Lars, katten, men den pojken hand hade vissnat och dött.

Så kommer vi till stutare Johansson. Han var som stöcker och tog emot alla livets stötar med ett valka över tuggbussen till den andra sidan och säga de enkla orden — de kvetter. De orden ög både när de förtälldes, svar längs rader på plattskan, som Johansson inte förtolks och när baronen nekade honom långhalm för att låta till stautargans tsk, så att det inte regnade in, där sungen stod, men de

Det nya Palestina.

«Schalom — fred! Del är hälsningen, som judarna i Palestina ljuda alla människor. Ett folk, misslyskadt och förtäckt av andra, hälsar världen med ordet fred. Endast få människor i det kristliga och ödliga, av våld uppflyttade Europa och Amerika erkänna skammen i den sedan århundraden systematiskt bedrivna förföljelsen av judarna. Men den, som fattar den i dess hela vid, skall också förstå storheten, kraften och självövervinnelsen, som ligger i fridhållningen.»

Så inleder Lida Gustava Heymann i tidningen Die Frau en Skildring av det nya Palestina.

Hon fortäfler sin artikel med ett berättande om de nyare företalerna på politiken och den sociala verksamhetens områden och berör slutligen kvinnornas ställning i det politiska livet.

Kvinnorna hu rösträtt på samma villkor som männen när det gäller val såväl till nationalförslagen som inom kommunen. Det gäller emellertid inte för Jerusalem.

Också i Palestina har det visat sig att kvinnorna blivit mycket sparsamt företrädde i olika representationer, så länge de val vidat varit beroende av männen nåd och de olika politiska partierna. Några av Palestinas kvinnor gjorde sig då oberoende och uppställde självständigt kvinnliga kandidater till männen förtärliga män som god framgång för kvinnorna. Männen försökte all för att få dem att avstå från en sådant kvinnoförståelse och lovade dem att sätta upp en kvinnlig kandidat på främsta plats på en allmän lista. Men de gävo inga löften om andra kvinnor än denna enda. Därför framträdde kvinnorna med sin lista och lyckades att i den judiska nationalförslagen, som räkna 201 medlemmar, få in fjorton kvinnor. Detta börde övertyga de fanatiske kvinnliga anhängarna av de manliga partierna, att den riktning i Europa och Amerika har gått, som verkar för att kvinnorna självständigt skola sätta upp sina vallistor.

dög också, när en ostock hade fallit över Johansson och han stod att lämna detta jordiska. Då vaknade han ett gönblick upp ur dvalan och formulerade sin livsfilosofi och sin enkla av ingen otro grumlande religion i de två orden — de kvetter.

Den tredje i släkt med dessa båda, är Jon Johansson, som kallades Häradshövdningen. Han var en praktisk idealist, för då en annans ko »stod» kom häradshövdningen med sin stäva. Häradshövdningen kallades han för att han processade om en torvmosselt som han årligen hade inköpt för 375 kronor, men som en annan kom och gjorde anspråk, på försin räkning. Den där torvmossen blev Jons olycka. Den sög musten ur honom, kom hans tro på människorna i allmänhet och på advokater i synnerhet att vackla och förde honom stultigen i fångelse, fastän hans svarta hönor värpte så mycket de förändrade för att Jon skulle kunna betala böterna.

När Jon kom ut från fångelse, då gick det med honom som med Marsjömännen. Han kom till tväret igen och där han träffade sin gamle antozonist, som i detta fall var advokat och hette Grönlund, så gick han fram till honom knä i viden och sade — Iskarit! Det blev böter igen.

Så smänningen började det emellertid ljusna för Jon och så en dag efter många och långa år kom det ett stort brev med ett utslag, som gav Jon Johansson lov att skära tågar på sin egen moss. Utan böter eller fångelse. Då firade Jon högtid. Han tog på sig sina bästa kläder. Sedan han ätit en festmåltid i sin ensamhet, läste han på nytt med hög röst utslaget, kastade därpå Sveriges rikets flagg, som han sveltats vänta dagar och år utan att begripa ett ord, i torvgruven och tog sedan bibeln och läste högt det kapitlet i Konungaboken, som

Kvinnor i polistjänst.

En belysning av engelska och svenska förhållanden.

När Tidevarvet nu åter tar upp frågan om kvinnliga poliser, beror det inte på att saken i verkligheten kommit i något nytt läge, sedan vi sist hade anledning att behandla den i samband med fru Törnells motion i stadsfullmäktige våren 1926. Fru Törnell begärde i sin motion utredning och i samband med denna förslag till inrättande av en kvinnlig polisavdelning vid Stockholms polis under ledning av en kvinnlig kommissarie. En utbildning jämställd med männens skulle även tillförsäkras kvinnorna vid polisskolan. Detta förslag vilar hos polisnämnden. Det är sålunda inga framsteg, som göra saken aktuell. Våra förhållanden i Sverige ha emellertid genom ett i Stockholm nyigen hållet föredrag av miss Edith Tancred, den engelska poliskolechefen, om Englands kvinnliga polis fått en bakgrund, mot vilken det kan ha sin betydelse att återigen framställa frågans läge hos oss.

I England blev under kriget nödvändigheten av kvinnor i polisarbete såväl som i annat samhällsarbete särskilt känbara. Vid ammunitionsfabrikerna anställdes stora skaror av unga flickor, som för första gången arbetade självständigt bort från hemmet. De greps ibland som soldaterna av krigsfebern, och när samtidigt stora trupper massor upphöggit komma till London och andra städer på genomfart till fronten, uppstodo svåra förhållanden, där ett ordnande in gripande från myndigheterna var nödvändigt. En del kvinnor åtog sig då väktjänst på gatorna, undersökningar och en viss kontroll av fabrikena, nöjeslokaler etc. De fingo också följa arresterade flickor till dödstolen. Detta var den första början till kvinnornas användande i polistjänst. 1917 anställdes den första officiella kvinnliga polisen, som fick bära uniform och även användes i patrulltjänst på gatorna. Efter åtskilliga försök att inrätta den kvinnliga polisen efter det andra har man nu kommit därhän, att det finns 162 kvinnliga poliser, därav 50 i London, med fullständig samma utbildning och befogenhet som de manliga. Dessutom äro anställda vid polisen omkring 250 kvinnor, som ha samma uppgifter och liknande ställning som våra polisstyrkor. När de i polistjänst arbetande kvinnorna vunnit tillräcklig erfarenhet för att också bli instruktörer, hoppas man att undervisningen skall kunna läggas på ett sätt, som möjliggör ett tillgodoseande av de speciellt kvinnliga uppgifterna inom polisyret.

De kvinnliga poliserna ha visat sig alltmåra ombärliga och deras berättigande äro allmänt erkänt. Vid de tillfällen då polisen har att göra med kvinnor och barn såväl vid förhör som husundersökningar och transporter är det både lämpligt och effektivt att saken skötes av kvinnor.

Detta faktum gäller särskilgen för alla länder. Det är emellertid stor handlar om hur konung Achab fick lust till den ricke mannen Nabots vingård och om Elie straffad till konung Achab.

skilnad på hur man ordnat det kvinnliga polisväsendet i ex. hos oss och i England. I Sverige finns sedan tidigare sex polistyrkor, för närvarande antal i Stockholm, som huvudsakligen har sig anförord vid kvinnligt över anhöllna kvinnor och vissa slag av spaningsarbete. Deras befogenhet omfattar inte arrestering eller förhör med de anhållna kvinnorna. Dessa uppgifter skötas av manliga poliser. Polisstyrornas arbete är sålunda av rent biträdnade art. De sakna särskild polisutbildning men äro i allmänhet experimenterade rödskorssystem. Deras arbete försiggår under förtämligen ögynnsamma förhållanden. Uttrymmet i den kvinnliga avdelningen är mycket begränsat. När det enda rummet är fullt, som särskilt hållt på närtäna då de flesta anhållandena ske, får de intagna kvinnorna i värsta fall ligga ute i styrornas expedition. En ensam styrkor har vakten under natten medan de manliga konstatparerna alltid äro två. Hela avdelningen har sålunda mera karaktären av ett provisorium.

När det gäller frågan om kvinnors användande i polistjänst har uppmarksamheten i hög grad varit fäst på kvinnornas betydelse som sedlig hetsväktare. Man har tänkt sig att deras arbete skulle kunna vara av förebyggande art gentemot prostitution och lödsvärer. Den tankegången har fört in på en sidoväg. Det är ju enligt sakens natur högst osannolikt att prostitutionfrågan skall kunna påverkas genom anställande av kvinnliga poliser. Vidare leder tankegången förbi franska kärnpunkt. Det är givet att kvinnliga poliserna i många fall kunna anses ombärliga när det är fall som gäller kvinnor och barn, men deras betydelse kan inte begränsas till enbart sedlighetsfall.

En opinion för anställande av kvinnor i polisens tjänst måste skapas men med rättvisa och lämplighet som utgångspunkt.

C. H.

Fysisk Fostran

och
dess avarter.

Föredrag av
Dr Gunnar Fröstel
Fredagen d 4 nov. kl. 8 em. å

K. F. U. M., Sniekareg. 4.

S. H. R. sektion för uppfostringsfrågor.

FÖRSÄKRING
SKÅNER
TRYGGHET

FOLKET
Livförsäkring

SAMARBETE
Brand-Olycka
Fälls. Garanti-
Bil-försäkring

Kooperations Försäkrings-Anstalter
Kungsgatan 5 • Stockholm

Ingen klagan

om oss uppträcker blodet, renar magen och tarmanas fins osunda rester och utdövar urinsyra från kroppen, varmed man undandstuder totes och grusdoskan till illandotade och många sjukdomar.

Denna för hela organismen väl använde process chyllas genom att gåvande

Fruksalt-Samarin

Det bingar vigor och gälla. Pris pr fl. 2.50. Ståles 4 alla apotek, hos droghandeln, m. fl.

Cederthors Tekniska Fabrik
Stockholm